

De Australorp; een authentiek ras in een modern jasje

Tekst: Willem Voskamp en Bert Beugelsdijk
Foto's: Archief Australorpclub

De Orpington is een ras dat al heel lang teruggaat in onze geschiedenis, en toen al bekend stond als een echt vleesras. Sinds de Engelsen de Orpington in Australië invoerden, heeft het ras echter een ontwikkeling doorgemaakt waardoor de Australian Orpington is ontstaan. Het ras werd namelijk niet alleen op vlees gefokt en geselecteerd, maar ook op eierproductie. In feite ontstond zo een heel sterk dubbeldoel ras.

25 jarige speciaalclub

Toen de Engelsen dit onderkenden, kreeg de Australian Orpington ook snel een basis in Europa. Het ontstaan van dit ras heeft dus veel weg van de bekende boemerang. De naam van ras is later afgekort tot Australorp, en dit dubbeldoel ras kreeg al snel een grote populariteit in de professionele pluimveehouderij. De opgetekende enorme legprestaties van de Australorphennen zijn hiervan nog het levende bewijs. Met de intrede van de intensieve veehouderij en hybride pluimveerassen, verdween de Australorp in de commerciële pluimveehouderij echter naar de achtergrond.

In sportfokkerskringen was en bleef de Australorp ongekend populair. Het was immers een mooi en sterk hoen, dat ook nog een mooi ei legde. Intussen was onafhankelijk van elkaar in Duitsland en Nederland ook de Australorkriek gecreëerd. Het duurde enige tijd, maar uiteindelijk werd op 16 april 1988 voor de Australorps een speciaalclub opgericht. De initiatiefnemers daarvoor waren Ab Mulders (vz.), Mechelen Ruijters en Lei Cuijpers. Voor velen van u geen onbekenden. De oprichting van de Australorpclub heeft zeker bijgedragen aan de kwaliteit van het ras en internationale samenwerking ten aanzien van het ras. Al moet wel gezegd worden dat er tussen de diverse Europese landen nog accentverschillen zijn. De speciaalclub viert dit jaar haar 25-jarig bestaan, en dat is mede de reden om de Australorp eens onder de loep te nemen.

Jubileumkaart

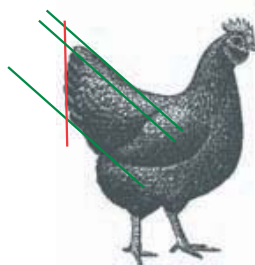
Duitse en Nederlandse verschillen?

Over de laatste 50 jaar heeft de Australorp zich ontwikkeld tot een volledig zelfstandig ras en de link met de aan de basis gelegen Orpington is naar de achtergrond geraakt. Met name de Duitse fokkers hebben de Australorp door de jaren heen een meer elegant type gegeven door onder andere Langshan en Rijnlanders in te kruisen, maar dat elegantie mag niet gaan doorslaan. Regelmatig zijn hierover gesprekken tussen de Duitse speciaalclub en Zuchtwart en de Nederlandse speciaalclub, om het ras toch zoveel mogelijk op één lijn te houden. Bovenal geldt voor de Australorp dat: **een Australorp een middelgroot en krachtig hoen is, met ronde vormen, maar daarnaast tevens elegantie uitstraalt.**

Met name de combinatie van krachtig en toch elegant zorgt ervoor dat het fokken van een Australorp geen gemakkelijke opgave is. Als je daar nog bij neemt dat het niveau van het ras enorm hoog ligt, is het fokken van een topper zeker niet voor iedereen weggelegd. Er wordt wel eens gesteld dat het fokken van een enkelkleurig hoen makkelijker zou zijn, maar voor een Australorp gaat dat zeker niet op.

Australorps en Australorkrielen

Staat breed aangezet en parallel opgebouwd

Stuurveren aan achterzijde even lang en goed afgedekt

Geen lange smalle stuurveren

Keurmeesterscongres 2013, Beek

25 mei 2013

De boven- en onderlijn van de staart lopen parallel, waarbij de bovenste staartstuurveer zo recht mogelijk dient te zijn.

Mooie Australorphen, de staartlijn moet echter niet meer oplopen. Deze hen dient qua lichaamsbreedte wel voldoende breed te blijven.

Mooie Australorpkielhen, de staart mag echter niet hoger en het gezicht en de kam moeten iets sprekender kersenrood.

De belangrijkste aspecten waar een Australorp op wordt beoordeeld zijn in feite maar drie criteria, namelijk (i) het type, (ii) de bevedering en (iii) de kop. Het leek ons leuk om juist in het Jubileumjaar van de Australorpclub eens te kijken wat de ontwikkeling van het ras in de laatste jaren is geweest en welke aandachtspunten er zijn. Deze zijn ook in het afgelopen keurmeesterscongres besproken. Daarbij is tevens besproken dat Australorps op een heel hoog niveau staan en er dus best kritisch en streng gekeurd mag worden. Wel moet het beoordelen constructief blijven en het keuren moet niet ontaarden in het zoeken naar fouten. Het is voor een keurmeester een hele opgave om een grote inzending Australorp(krielen) goed op een rij te zetten, zeker als je niet dagelijks met dit ras in aanraking komt. De verschillen (met name in de hennen) kunnen dan klein lijken, maar ze zijn er wel degelijk. Bij de verdere bespreking zal onderscheid gemaakt worden tussen de hanen en hennen, doch deze uiteenzetting geldt voor zowel de grote Australorps als Australorpkielen.

Aandachtspunten voor de Australorphennen

De Australorphennen zijn de laatste 25 jaren eleganter geworden. De stand is daardoor vrijer geworden en ook echt heel donzige dieren komen we gelukkig zelden nog tegen. Daartegen zien wel dat sommige dieren wat te smal in bouw worden. Een Australorphen is niet allen een silhouet, maar dient over de gehele lengte ook breed te zijn. Hennen dienen ook een mooie ronde en volle borst te

Mooie typische Australorpkielhen, die op de foto wat weinig ruglengte toont. Verder is de hen te laag gesteld.

laten zien, hetgeen absoluut noodzakelijk is voor de hanenfok. Daar tegenover mogen de Australorps ook niet te krachtig en rond worden, want dan krijgen ze een plomp voorkomen wat zeker ongewenst is. Een ander aandachtspunt is dat ruglengte niet te kort moet worden; maar al te vaak wordt een korte rug gemaskeerd door een lange staart. Bij het keuren van Australorps zou het juist daarom een overweging zijn om bij de beoordeling van het type, een duidelijk onderscheid te maken tussen de bovenbelijning en de onderbelijning van een dier. Om een goede eierproductie te behouden heeft de Australorp iets rug-/lichaamslengte nodig. Vaak zien we lange veren en staart het gebrek hieraan compenseren, wat niet gewenst is. Lange veren zijn bij een Australorp zowiezo niet wenselijk. Een Australorp dient korte, brede veren te hebben (met een grote vlag en weinig dons), om een zo mooi mogelijke afdekking te laten zien. Een brede veer is ook de basis voor het verkrijgen van de mooie en kenmerkende groene glans. Wat wij bij de Australorphennen nog vaak zien is dat de rugveren (veel) te smal en donzig zijn en er door fokkers en keurmeesters onvoldoende get wordt op de breedte van de rugveren. Dit is een fout die nog uitgeleerd moet worden. Met name de echte toppers onderscheiden zich op dit aspect. Ook de staartstuurveren dienen breed en stevig te zijn. De staart dient daarnaast breed aangezet te zijn en mooi parallel te lopen, waarbij de staartstuurveren achter even lang zijn en de bovenste staartstuurveer zo min mogelijk gebogen is (zie tekening). Ten aanzien van de kop geldt dat het gezicht en de kam kersenrood dienen te

Zeer mooie Australorphaan, die nog een tikje meer ruglengte mag tonen. De staartvorm en afdekking is super!

Australorpkielhaantje met een zeldzaam mooi type.

Duitse Australorpkriehen in Andalusisch blauw, toont een mooie zoming. Qua type is de staartlijn te steil en de rug te kort.

zijn; het moge duidelijk zijn dat een donker gezicht, maar ook lichte en rose kammen hieraan niet voldoen. Ook is op het keurmeesterscongres wederom besproken dat er meer aandacht gegeven dient te worden aan de beenkleur en minder aan de voetzolen. Als je aan de voetzolen kunt zien dat de Australorpkriehen witvlezig is, is dat goed. Als u het bovenstaande zo leest zult u begrijpen dat het fokken van een topdier zeker niet gemakkelijk zal zijn, er wordt immers nogal wat gevraagd van een Australorphanen.

Aandachtspunten voor de Australorphanen

De Australorphanen zijn net als de hennen de afgelopen 25 jaren ook eleganter geworden en de stand is daardoor vrijer geworden. Hierdoor lijken de Australorphanen soms wat aan krachtige uitstraling te hebben ingeboed. Het meest opvallende bij de hanen is dat sommigen de vereiste borstdiepte en borstbreedte missen. Dit hangt natuurlijk ook nauw samen met welke hennen er wordt gefokt. Hanen dienen een mooie vol ronde en brede bostbelijning te hebben. Vlakke borsten zijn niet gewenst. Net als bij de hennen dient een haan ook enige ruglengte te laten zien. Hanen die te kort van rug zijn hebben niet het gewenste type. De staart en staartopbouw is bij een Australorpkriehen een belangrijk onderdeel van het type. Bij Australorphanen dient de staart breed aangezet te zijn, en vloeiend vanuit de rug een soepele opgaande lijn te laten zien. De oplopende lijn dient daarbij niet te steil te zijn en de staart dient zeker niet boven de

Sublieme Australorphen in blauwgezoomd welke in 2008 geheel terecht het predicaat U scoorde.

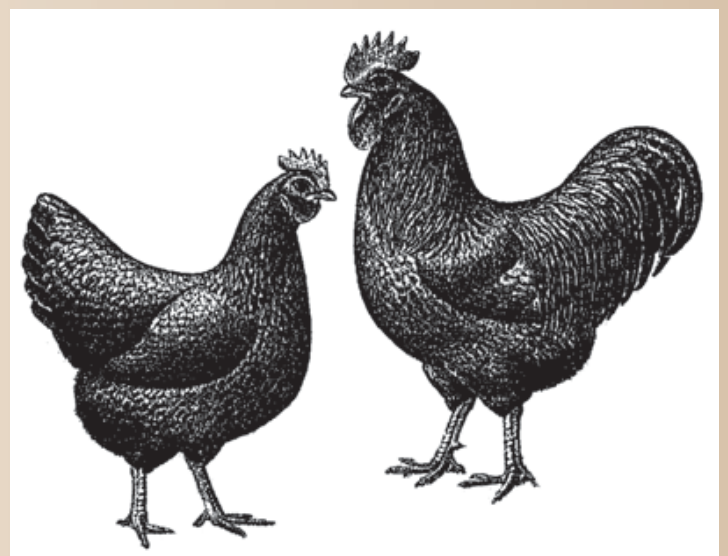
kop uit te komen. Met name in Duitsland zien we dat de staarten buitenproportioneel groot zijn geworden bij Australorps. Dat is iets wat wij in Nederland niet nastreven. Een Australorpkriehen heeft een mooie, volle, goed afgedekte staart, maar ook hier dient deze niet voort te komen uit veerlengte! Bij te lange veren zien we vaak dat de hanen een te ronde staart krijgen, omdat de bovenste stuurveren onvoldoende sterk zijn om de staart te dragen. Bij het beoordelen van de hanen dient men dan ook vast te stellen dat de staartstuurveren voldoende stevig zijn en niet doorbuigen, dat geldt óók voor de bovenste. Bij dieren met erg lange veren zien we ook nog wel eens vleugels aan de achterkant uitstekend. De hanen dienen daarnaast de vleugels natuurlijk goed aangetrokken te dragen, iets wat sommige hanen nogal eens nalaten. Ten aanzien van de kop, vraagt de afronding van de kamhiel nog wel om aandacht. Dit is een lastig punt, maar het is van groot belang hierop te selecteren. Net als bij de hennen, geldt ook voor de hanen dat het belangrijk is aandacht aan de pootkleur te geven. Voetzolen zijn van minder belang, zolang maar kan worden vastgesteld dat een Australorpkriehen witvlezig (en dus niet geelvlezig) is.

De witte en blauwgezoomde Australorps

Van oudsher is het voor fokkers van de blauwgezoomde en witte Australorps moeilijk het niveau van de zwarte dieren te benaderen. Bij de witte dieren zien we de laatste jaren een opgaande lijn. Dit is mede gerealiseerd doordat we

Australorphaantje welke bij de staartaanzet versmalt, zowel in de boven- als onderbelijning.

Standaardtekening van de Australorpkriehen.

in Nederland in 2006 de standaard voor de witte Australorps met Duitsland hebben gelijkgetrokken. Mede daardoor worden er nu weer witte Australorps ingezonden. De hennetjes draaien al goed mee en laten het vereiste type zien. Ook de bevedering van de witte dieren is prima te noemen. De meeste dieren hebben een strakke en goed aanliggende bevedering.

Bij de blauwgezoomde Australorps is over het algemeen de veerstructuur nog (veel) te donzig en de veervlag te klein. Mede daardoor is de zoming niet intensief genoeg. De kwaliteit van de blauwgezoomde Australorp is in Duitsland in doorsnee beter dan in Nederland. Door kruisingen met Andalusiërs en Rijnlanders is men er daar in geslaagd een goede zoming en kleur op de dieren te krijgen, maar men heeft in Duitsland wel een erg lange veerlengte, wat wij weer niet wensen. Door inkruising via zwart zou men dan een kortere brede veer kunnen proberen te verkrijgen. De bruine waas en aanslag (als gevolg van de onderliggende aanwezige goudfactoren) is bij blauwgezoomde dieren moeilijk uit te selecteren. Helaas is het aantal fokkers van de blauwgezoomde Australorps in Nederland niet zo groot en dat maakt het extra moeilijk. Het is wel degelijk een heel mooie kleurslag die zeker meer fokkers verdient. In deze kleurslag ligt evenwel nog de meeste ruimte voor verbetering.

25-jarig jubileum

Zoals eerder gezegd viert de Australorpclub dit jaar haar 25-jarig jubileum. De club heeft hier op haar jaarvergadering extra aandacht aan besteed. Daarnaast wordt de 5^e rasgebonden Europashow voor Australorps en Australorpkrielen bij de Oneto ondergebracht, op 13, 14 en 15 december in de Twentehallen te Enschede. Er is al veel belangstelling vanuit het buitenland en de Europashow belooft een mooie afsluiting te worden van dit jubileumjaar.

Wilt u meer informatie over Australorps of de 5^e rasgebonden Europashow voor Australorps en Australorpkrielen, dan kunt u het beste contact opnemen met de secretaris Aad Glas. Tel.: 0252-413222. De gegevens en nadere informatie kunt u ook vinden op www.kleindierplaza.nl of www.australorpclub.nl.

Pamflet 5^e Europashow te Oneto in 2013.

57ste Waterpoortshow

met provinciale **Bondsshow**

21-22-23 november 2013

*Open tentoonstelling van
Hoenders, Dwerghoenders, Serama's, Sier- en
watervogels, Konijnen, Cavia's en Sierduiven*

Dit jaar is inschrijving in de C-klasse bij de konijnen mogelijk

Openingstijden:
21 nov. 19.00 - 22.00
22 nov. 10.00 - 22.00
23 nov. 10.00 - 15.30

Tijdens de show demonstraties van Kanienhop (konijnen die over hindernissen springen)

Tentoonstellingssecr.: T. Dokkuma, Lyts Dykje 10,
8525 GC Langweer.
Tel. 0513-499410

Vraagprogramma wordt toegestuurd aan alle inzenders van de laatste 3 shows.
Nieuwe inzenders kunnen aanvragen op bovengenoemd adres of per e-mail:
dokkuma@yahoo.com of downloaden via www.pkvsneek.nl

EUREGIO-SHOW

EUREGIO

SAMENWERKING ZONDER GRENZEN:

Clubshow oud duitse meeuwjes
Clubshow Welsumer
Landelijke show Frankische landganzen
Jeugdshow landesverband
Wervingsshow plymouth rocks

**Van
15 t/m 17
november
2013**

VOOR MEER INFO WWW.EUREGIOSHOW.EU